

Bankalarca Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Yayımlandı

10.02.2021 tarih ve 31391 sayılı Resmî Gazete’de, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (“**BDDK**”) tarafından çıkarılan Bankalarca Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun (“**Kanun**”) 43 ve 93’üncü maddelerine dayanılarak 06.12.2015 tarihinde çıkarılan Bankalarca Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik (“**Yönetmelik**”) ile bankalarca yapılan repo ve ters repo işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Yönetmelik’te gerçekleştirilen değişikliklere aşağıda yer verilmektedir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

10.02.2021 tarih ve 31391 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bankalarca Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile getirilen temel değişiklikler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- (i) Repo ve ters repo işlemlerinin kapsamı faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygun yöntemler ve finansal araçlar üzerinden gerçekleştirilen repo ve ters repo işlemlerini kapsayacak şekilde genişletilmiştir.
- (ii) “Yatırım fonu” tanımı eklenmiş; repo ve ters repo işlemleri kapsamında yatırım fonlarının değerlemesinin yapılmasına ve teminatlandırılmasına ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.
- (iii) Bankaların yurt içi ve yurt dışı yerleşikler kişilerle yapacağı repo ve ters repo işlemlerine konu edilebilecek finansal araçların kapsamı genişletilmiş, yurt dışında yerleşiklerle yapılacak repo ve ters repo işlemlerine konu edilebilecek finansal araçlardan paylar bakımından ise sınırlama getirilmiştir.
- (iv) Repo ve ters repo işlemlerine konu finansal araçların değerlemesine ve teminatlandırılmasına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.
- (v) Repo ve ters repo işlemlerinin genel esaslarını düzenlemek üzere taraflar arasında yapılacak çerçeve sözleşmenin yazılı şekilde yapılması şartı kaldırılmıştır.

YÖNETMELİK’E GETİRİLEN GETİRDİĞİ DEĞİŞİKLİKLER

I. Yönetmelik'in Kapsamı

Yönetmelik'in "*Kapsam*" başlıklı 2'nci maddesine eklenen ikinci fıkra ile

- (i) **Repo işlemlerinin**, faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygun yöntemler ve finansal araçlar üzerinden gerçekleştirilen geri alma taahhüdü ile satım işlemlerini;
- (ii) **Ters repo işlemlerinin**, faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygun yöntemler ve finansal araçlar üzerinden gerçekleştirilen geri satma taahhüdü ile alım işlemlerini

de kapsadığı hüküm altına alınmıştır.

II. Yatırım Fonu

Yönetmelik'in "*Tanımlar*" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasına (ı) bendi eklenerek 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda yer alan "yatırım fonu" tanımına yer verilmiştir.

Bu kapsamda, **yatırım fonlarının değerlendirilmesinde ve teminatlandırılmasında esas alınacak ölçütler** düzenlenmiştir (bkz. IV. İşleme Konu Finansal Araçların Değerlemesine ve Teminat Oranlarına İlişkin Düzenlemeler).

III. İşleme Konu Edilebilecek Finansal Araçlara İlişkin Düzenlemeler

Yönetmelik'in "*Bankalar tarafından repo ve ters repo işlemlerine konu edilebilecek finansal araçlar*" başlıklı 5'inci maddesinde aşağıdaki değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

A. Repo ve ters repo işlemlerine konu olabilecek finansal araçların kapsamı genişletilerek;

- (i) Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonu'nun 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca ihraç ettikleri borçlanma araçları,
- (ii) Türkiye'de yerleşik ihraççılar tarafından yurt içinde veya yurt dışında ihraç edilmiş ve yurt içinde ya da yurt dışındaki borsalarda veya teşkilatlanmış diğer pazaryerlerinde işlem gören gayrimenkul sertifikaları ve projeye dayalı menkul kıymetler,
- (iii) Serbest fonlar hariç olmak üzere yatırım fonlarının katılma payları,
- (iv) Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kamu tüzel kişiliği altında yer alan ve ayrı tüzel kişiliği olmayan kamu kuruluşlarının ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Anonim Şirketi'nin ("**TCMB**") üyesi ya da ortağı olduğu uluslararası kuruluş niteliğindeki yabancı kuruluşlarca ihraç edilmiş borçlanma araçları, kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, projeye dayalı menkul kıymetler, varlığa dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler ve ipotek teminatlı menkul kıymetler ("**Yönetmeliğin 5.1/f. maddesine eklenen Menkul Kıymetler**")

de söz konusu kapsama dâhil edilmiştir.

B. Bununla birlikte, **yurt dışında yerleşiklerle yapılacak repo ve ters repo işlemlerinde** Borsa İstanbul A.Ş. pazarlarında ve yurt dışındaki pazar yerlerinde işlem gören **paylar bakımından bir ayırım yapılarak;**

- (i) Sadece Borsa İstanbul A.Ş. tarafından Borsa İstanbul A.Ş. pazarlarında repo ve ters repo işlemlerine konu olmak üzere belirlenen payların işleme konu edilebileceği,
- (ii) Yurt dışındaki borsalarda veya teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinde işlem gören payların ise repo ve ters repo işlemine konu edilemeyeceği

düzenlenmiştir.

C. Ayrıca, Yönetmeliğin 5.1/f. maddesine eklenen Menkul Kıymetler repo ve ters repo işlemine konu edilmesi, **buna ilişkin talebin İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'ne ("Takasbank") iletilmesi üzerine Takasbank tarafından belirlenecek tarihten sonra mümkün olacaktır.**

IV. İşleme Konu Finansal Araçların Değerlemesine ve Teminat Oranlarına İlişkin Düzenlemeler

Yönetmelik'in "*İşleme konu finansal araçların değerlemesine ve teminat oranlarına ilişkin hükümler*" başlıklı 6'ncı maddesinde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

A. Değerleme:

Borsa dışında gerçekleştirilen ve takas işlemleri merkezi karşı taraf uygulamasına tabi olmayan repo ve ters repo işlemlerinde, işleme konu finansal araçlardan;

- (i) **Yatırım fonlarının değerlemesinde** Sermaye Piyasası Kurulunca hazırlanan 30.12.2013 tarihli ve 28867 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yatırım Fonlarının Finansal Raporlama Esaslarına İlişkin Tebliğ hükümleri esas alınacak olup,
- (ii) **Yönetmeliğin 5.1/f. maddesine eklenen Menkul Kıymetlerin değerlemesinde** ise, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca çıkarılan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları esas alınacaktır.

B. Teminatlandırma:

Borsa dışında gerçekleştirilen ve takas işlemleri merkezi karşı taraf uygulamasına tabi olmayan repo ve ters repo işlemlerinde, işleme konu finansal araçlardan;

- (i) **Yatırım fonlarının teminatlandırılmasında** kullanılacak gösterge niteliğindeki değer ilgili kıymetin repoya konu edildiği günde Takasbank'a bildirilen son fiyat olup teminatlandırmada;
 - a. Para piyasası şemsiye fonuna bağlı fonlar için gösterge niteliğindeki değerinin %95'i,
 - b. Borçlanma araçları şemsiye fonuna bağlı fonlar ve borçlanma aracı endeksini takip eden borsa yatırım fonları için gösterge niteliğindeki değerinin %90'ı,
 - c. Hisse senedi şemsiye fonuna bağlı fonlar ve ortaklık payı endeksini takip eden borsa yatırım fonları için gösterge niteliğindeki değerinin %80'i,
 - d. Diğer şemsiye fonlara bağlı fonlar ile diğer borsa yatırım fonları (serbest şemsiye fonlara bağlı fonlar hariç) için gösterge niteliğindeki değerinin %85'i,
 - e. Gayrimenkul/girişim sermayesi yatırım fonları için gösterge niteliğindeki değerinin %75'i esas alınacak olup,

- (ii) **Yönetmeliğin 5.1/f. maddesine eklenen Menkul Kıymetlerin** gösterge niteliğindeki değerinin %100'ü esas alınacaktır.
- (iii) Repo ve ters repo işlemlerine konu nakit ve teminatın farklı para birimi cinsinden olması durumunda, yukarıda belirtilen teminat oranları %5 daha düşük olacak şekilde uygulanacaktır.

V. Çerçeve Sözleşme

Yönetmelik'in "*Repo ve ters repo işlemleri esasları*" başlıklı 8'inci maddesinde gerçekleştirilen değişiklik ile tarafların arasında işlemlerin genel esaslarını düzenleyen bir çerçeve sözleşmenin yapılması yükümlülüğündeki "**yazılılık**" şartı kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK

Yönetmelik'te gerçekleşen yukarıda belirtilmiş değişiklikler, **10.02.2021** tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ayrıntılı bilgi için bizimle temasa geçebilirsiniz.

Ela Sari*Ortak Avukat*ela.sari@aschukuk.com**Muhammet Altuntaş***Avukat*muhammet.altuntas@aschukuk.com**Irmak Oğuzhan***Stajyer Avukat*irmak.oguzhan@aschukuk.com

İşbu bilgilendirme notu 10 Şubat 2021 tarihli ve 31391 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarca Yapılacak Repo ve Ters Repo İşlemlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’e ilişkin bilgilendirme amacıyla 19 Şubat 2021 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde Aksu Çalışkan Beygo Avukatlık Ortaklığı’na sorumluluk tahmili mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorunlarınız bakımından hukuki danışman görüşü alınması tavsiye edilir.

ASChukuk
AKSU ÇALIŞKAN BEYGO AVUKATLIK ORTAKLIĞI

Adres

Harmancı Giz Plaza Kat: 3-8-15-16
Levent İstanbul

Telefon

+90 212 284 98 82

Faks

+90 212 284 98 83
+90 212 279 63 32

E-Posta / Web Sitesi

info@aschukuk.com
www.aschukuk.com